رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را از اینکه هنگام مدفوع و ادرار رو به قبله کنیم و از استنجا کردن با دست راست، استنجا با کمتر از سه سنگ و استنجا با سرگین و استخوان نهی فرمود.

از سلمان رضی الله عنه روایت است که می گوید: به او گفته شد: پیامبرتان همه چیز حتی روش دستشویی رفتن را به شما آموخته است؟ گفتم: بله؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را از اینکه هنگام مدفوع و ادرار رو به قبله کنیم و از استنجا کردن با دست راست، استنجا با کمتر از سه سنگ و استنجا با سرگین و استخوان نهی فرمود».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

«از سلمان رضی الله عنه روایت است که می گوید: به او گفته شد: پیامبرتان همه چیز حتی روش دستشویی رفتن را به شما آموخته است؟» یعنی: رسول الله صلی الله علیه وسلم به اصحابش آداب قضای حاجت را از ابتدای ورود به دستشویی تا زمان خروج از آن آموزش داده است که برخی از این آداب عبارتند از: رو یا پشت نکردن به قبله هنگام قضای حاجت؛ استنجا نکردن با دست راست، سرگین و استخوان. «گفتم: بله، رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را از اینکه هنگام مدفوع و ادرار رو به قبله کنیم، نهی فرمود»؛ بنابراین مادامی که کسی مشغول قضای حاجت است نباید رو و یا پشت به قبله باشد؛ چون قبله محلی است که مسلمانان به سمت آن نماز می خوانند و عبادات دیگری را به آن سو انجام می دهند و شریفترین و برترین جهت است، پس باید مورد تکریم و بزرگداشت قرار گیرد؛ الله متعال می فرماید: «وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ» [الحج: 30] «و هرکس [مُحرّمات و] مقررات الهی را بزرگ بدارد، این [کار] نزد پروردگارش برای او بهتر است». «و از استنجا کردن با دست راست نهی فرمود»؛ یکی دیگر از چیزهایی که صحابه را از آن نهی می کند، استنجا زدن با دست راست است؛ چون دست راست برای کارهای پسندیده، نیکو و پاکیزه استفاده می شود؛ اما امور پستی چون دور کردن چیزهایی که از دو راه ادرار و مدفوع خارج می شود، با دست چپ صورت می گیرد نه دست راست. و در حدیث دیگری آمده است: «ولا يَتَمَسح من الخلاء بيمنيه»: «و با دست راست استنجا نکند». «و از استنجا با کمتر از سه سنگ نهی فرمود»؛ یکی دیگر از چیزهایی که رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه را از آن نهی فرمود، استنجا زدن با کمتر از سه سنگ است، هرچند با کمتر از سه سنگ پاکی حاصل شود؛ زیرا معمولا با کمتر از سه سنگ پاکی حاصل نمی شود. این نهی مقید به زمانی است که پس از استعمال سنگ نخواهد از آب استفاده نماید، اما چنانچه بخواهد پس از سنگ ها، از آب استفاده کند، در این صورت می تواند به کمتر از سه سنگ بسنده کند. چون در این صورت هدف کاستن نجاست است نه پاکیزگی کامل. «و از استنجا کردن با سرگین نهی فرمود»؛ یکی دیگر از مواردی که رسول الله صلی الله علیه وسلم نهی فرمودند، استنجا زدن با سرگین است، زیرا سرگین علف حیوانات جن است؛ چنانکه این مطلب به صراحت در صحیح مسلم آمده است، آنجا که گروهی از جنیان نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمده و از ایشان غذا خواستند و رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «لَكُمْ كُلُّ عَظْمٍ ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، يَقَعُ فِي أَيْدِيكُمْ؛ أَوْفَرَ مَا يَكُونُ لَحْمًا، وَكُلُّ بَعَرَةٍ عَلَفٌ لِدَوَابِّكُمْ»: «هر استخوانی که نام الله متعال بر آن برده شود و بدست شما بیفتد، بطور کامل گوشت خواهد داشت و غذای شما خواهد بود. همچنین هر سرگین حیوان، غذای چارپایان شما خواهد بود». «و از استنجا با استخوان نهی فرمود»؛ همچنین ایشان را از استنجا زدن با استخوان نیز نهی فرمود، زیرا استخوان غذای جنیان است، چنانکه در حدیث قبلی ذکر شد و رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «فَلاَ تَسْتَنْجُوا بِهِمَا فَإِنَّهُمَا طَعَامُ إِخْوَانِكُمْ»: «پس با استخوان و سرگین حیوانات استنجا نکنید؛ چرا که آنها غذای برادران شما هستند». بنابراین مطابق سنت حکمت این است که استخوان آلوده و فاسد نگردد زیرا غذای جنیان است و اگر برای پاک کردن نجاست استفاده شود، در واقع غذای آنها فاسد می گردد.

